

Załącznik
do Uchwały Rady Powiatu Średzkiego
nr XXXV/250/2020 z dnia 16 grudnia 2020

Kompleksowa koncepcja organizacji usług transportowych door-to-door na terenie powiatu średzkiego

Spis treści:

Wstęp	4
1. Analiza dokumentów strategicznych i programów , w których uwzględnione zostały działania na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z ograniczoną mobilnością	5
1.1. Dokumenty strategiczne i programowe o charakterze lokalnym:	5
1.2. Dokumenty strategiczne i programowe o charakterze regionalnym i krajowym:	7
1.3. Ocena, monitoring, ewaluacja lokalnych programów i strategii.....	9
1.4. Planowane działania związane z dostępnością	9
2. Analiza niezaspokojonych potrzeb transportowych mieszkańców powiatu średzkiego z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności w kontekście ich aktywizacji społeczno - zawodowej .	10
2.1. Diagnoza społeczna	10
2.2. Lokalizacja i dostępność lokalnych instytucji	11
3. Opis działań prowadzonych przez Powiat Średzki oraz inne podmioty na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców powiatu z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności na terenie objętym usługami transportu	12
4. Opis funkcjonujących rozwiązań transportowych realizowanych przez Powiat Średzki, organizacje pozarządowe i sektor prywatny na terenie objętym koncepcją, skierowanych do osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności	16
4.1. Funkcjonująca na terenie powiatu średzkiego sieć transportu publicznego	16
4.2. Wykaz istniejących możliwości transportowych adresowanych do osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności	17
5. Planowany sposób zaspokojenia potrzeb transportowych mieszkańców powiatu średzkiego z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności	18
5.1. Model świadczenia usługi indywidualnego transportu door-to-door.....	18
5.2. Główne założenia realizacji projektu przyjęte przez Powiat Średzki.....	18
5.2.1. Kryteria dostępu do usługi (osoby uprawnione) oraz sposób wykazywania i dokumentowania przez użytkowników/użytkowniczki uprawnień do skorzystania z usługi.....	18
5.2.2. Zakres i sposób gromadzenia niezbędnych danych użytkowników/użytkowniczek usługi door-to-door.....	19
5.2.3. Sposób i forma realizacji usługi transportowej door-to-door, w szczególności określenie obowiązków osób realizujących usługi door-to-door, w tym osób udzielających pomocy w dotarciu do pojazdu i z pojazdu lub asystowania w dotarciu do publicznego środka transportu.....	19
5.2.4. Zasięg terytorialny realizowanych usług zgodnie z przyjętą koncepcją	20
5.2.5. Formy współpłacenia za usługi, w tym sposób pobierania opłat i ich dokumentowania	20
5.2.6. Sposób dotarcia z informacją o realizacji usług door-to-door do potencjalnych użytkowników/użytkowniczek	20
5.2.7. Sposób zamawiania usługi door-to-door przez użytkownika/użytkowniczkę.....	21

5.2.8. Zasady i formy zgłaszania skarg, wniosków, opinii, reklamacji i uwag użytkowników /użytkowniczek usług transportowych door-to-door	21
5.2.9. Sposób kontroli i monitoringu jakości usług transportowych door-to-door.....	21
5.3. Wskaźniki pomiaru	22
6. Powiązanie proponowanego sposobu świadczenia usług transportowych dla osób z ograniczoną mobilnością z działaniami podejmowanymi na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności i planowanymi działaniami Powiatu Średzkiego, mającymi na celu poprawę dostępności przestrzeni dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności.....	23

Wstęp

Kompleksowa koncepcja transportu osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności na terenie powiatu średzkiego została opracowana na potrzeby konkursu grantowego ogłoszonego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach projektu pn. „Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych”, realizowanego w ramach Osi Priorytetowej II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Dokument powstał w oparciu o diagnozę potrzeb mieszkańców powiatu średzkiego wymagających wsparcia w zakresie mobilności oraz wytyczne Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do przygotowania przez wnioskodawców kompleksowej koncepcji transportu osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności. Niniejsza koncepcja została poddana konsultacjom społecznym przeprowadzonym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Wielkopolskiej w sierpniu 2020 roku. Problemy osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, a w szczególności osób z niepełnosprawnościami, starszych oraz niesamodzielnych od lat są jedną z najważniejszych kwestii społecznych. Skala zjawiska oraz potrzeby tych osób na terenie powiatu średzkiego powoduje konieczność rozwoju usług w różnych obszarach życia społecznego. Planowana realizacja usługi indywidualnego transportu door-to-door na terenie powiatu średzkiego będzie projektem pilotażowym ale prognozuje się, że przyczyni się do zwiększenia aktywności osób wymagających wsparcia w zakresie mobilności w życiu publicznym i zawodowym.

1. Analiza dokumentów strategicznych i programów , w których uwzględnione zostały działania na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób z ograniczoną mobilnością

Powiat Średzki podejmuje działania na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluceniem społecznym określone w dokumentach strategicznych i programowych o charakterze lokalnym, jak również wynikające z dokumentów o charakterze regionalnym i krajowym, co obrazują poniższe zestawienia.

1.1. Dokumenty strategiczne i programowe o charakterze lokalnym:

Nazwa dokumentu	Podmiot przyjmujący, data przyjęcia	Okres obowiązywania	Cele dokumentu	Grupy beneficjentów działań	Krótki opis form i metod działań związanych z aktywizacją społeczno-zawodową i transportem mieszkańców
STRATEGIA ROZWOJU POWIATU ŚREDZKIEGO NA LATA 2015 - 2024	Rada Powiatu Średzkiego 28.10. 2014	2015-2024	Cel strategiczny 1. Drogi i komunikacja Cel strategiczny 3. Włączenie społeczne; Cel strategiczny 5. Przeciwdziałanie bezrobociu; Cel strategiczny 7. Integracja społeczności powiatu, społeczeństwo obywatelskie;	mieszkańcy powiatu	1) utworzenie i rozwój komunikacji publicznej na terenie powiatu średzkiego, 2) tworzenie i realizacja programów na rzecz aktywizacji osób z grup zagrożonych wykluceniem społecznym 3) wspieranie przez Powiat różnych form działalności sportowo-rekreacyjnej na terenie całego powiatu (w tym także dla osób starszych, niepełnosprawnych)
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Średzkiego na lata 2009-2020	Rada Powiatu Średzkiego 30.12.2008	2009-2020	Cel strategiczny 2 Aktywna integracja grup zagrożonych wykluceniem społecznym Cel operacyjny 2.1. Promocja zatrudnienia oraz tworzenie systemu wsparcia dla osób długotrwale bezrobotnych w celu ich aktywizowania;	osoby z niepełnosprawnościami, starsze, bezrobotne,	1) rozwijanie stałej współpracy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z Powiatowym Urzędem Pracy, organizacjami pozarządowymi, organizacjami pracodawców w zakresie monitorowania zjawiska bezrobocia; 2) objęcie formami aktywnej integracji długotrwale bezrobotnych (aktywizacja społeczna, aktywizacja zawodowa, aktywizacja zdrowotna i aktywizacja edukacyjna); 3) dofinansowanie osobom niepełnosprawnym ze środków PFRON nauki na poziomie wyższym, zakupu i montażu oprzyrządowania do samochodu, sprzętu elektronicznego, zakupu/utrzymania sprawności protezy kończyny, zakupu/utrzymania sprawności wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym/skutera
			Cel strategiczny 3 Zintegrowany system wsparcia osób niepełnosprawnych oraz osób w wieku starszym Cel operacyjny 3.2.	osoby z niepełnosprawnościami	1) warsztaty, indywidualne treningi m.in. w zakresie podwyższania kompetencji społecznych, w tym pełnienia ról społecznych, kształtowania umiejętności spędzania wolnego czasu, zapewnienie

			Zapewnienie zwiększonego dostępu osób niepełnosprawnych do specjalistycznych usług oraz integracja osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem		<p>udziału m. in. w wydarzeniach kulturalnych, sportowych, spotkaniach integracyjnych;</p> <p>2) udzielanie dofinansowań ze środków PFRON, w tym w ramach programów do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego, uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, dofinansowanie nauki na poziomie wyższym, zakupu i montażu oprzyrządowania do samochodu, prawa jazdy, zakupu sprzętu elektronicznego, wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, skutera, przystawki elektrycznej do wózka ręcznego, protezy kończyny, utrzymania sprawności protezy i wózka inwalidzkiego, szkolenia w zakresie obsługi sprzętu elektrycznego dofinansowanie organizacji pozarządowych w zakresie sportu, kultury i rekreacji</p>
			Cel operacyjny 3.3. Rozwijanie form rehabilitacji zawodowej	osoby z niepełnosprawnościami	umożliwienie osobom niepełnosprawnym udziału w szkoleniach i przekwalifikowaniach zawodowych
			Cel operacyjny 3.4. Rozwój systemu wsparcia na rzecz osób starszych	osoby w wieku poprodukcyjnym	rozwijanie usług dla osób starszych we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej i organizacjami pozarządowymi promowanie środowiskowych form wsparcia, w tym klubów seniora, grup samopomocowych
Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych z zakresu rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych na lata 2009-2020	Rada Powiatu Średzkiego 30.12.2008	2009-2020	<p>-w Zakresie rehabilitacji społecznej: Cel operacyjny nr 3: Tworzenie środowiska fizycznego dostępnego dla osób niepełnosprawnych; Cel operacyjny nr 5: Stwarzanie możliwości do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce</p> <p>-w Zakresie rehabilitacji zawodowej; -stwarzanie warunków dla podniesienia kwalifikacji zawodowych osób niepełnosprawnych i zwiększanie działań na rzecz ich aktywizacji</p> <p>-w Zakresie Przestrzegania Praw Osób</p>	osoby z niepełnosprawnościami oraz członkowie ich rodzin	<p>-Prowadzenie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych, w szczególności dla osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;</p> <p>-Prowadzenie szkoleń lub przekwalifikowań osób niepełnosprawnych;</p> <p>-Rozwijanie przedsiębiorczości osób niepełnosprawnych;</p> <p>-Podejmowanie innych działań niż ww. zgodnie z ogłaszanymi programami rządowymi, PFRON, Unii Europejskiej</p> <p>-Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa</p> <p>-Prowadzenie mieszkań chronionych</p> <p>-Promowanie właściwych postaw społecznych wobec problemu niepełnosprawności</p>

			Niepełnosprawnych: - zapobieganie dyskryminacji osób niepełnosprawnych		
Program współpracy Powiatu Średzkiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 r.”	Rada Powiatu Średzkiego 28.11.2019 r.	2020	Cel główny: budowanie partnerstwa pomiędzy administracją samorządu powiatowego, a organizacjami pozarządowymi Cele szczegółowe: - poprawa jakości życia, poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych; wyrównywanie szans życiowych osób niepełnosprawnych; budowanie społeczeństwa obywatelskiego	mieszkańcy powiatu	wspieranie i powierzenie organizacjom do realizacji ważnych zadań publicznych w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami, osób starszych

1.2. Dokumenty strategiczne i programowe o charakterze regionalnym i krajowym:

Nazwa dokumentu	Podmiot przyjmujący, data przyjęcia	Okres obowiązywania	Cele dokumentu	Grupy beneficjentów działań	Krótki opis form i metod działań związanych z aktywizacją społeczno-zawodową i transportem mieszkańców
Strategia Rozwoju Kraju 2020	Uchwała Nr 157 Rady Ministrów 25.09.2012 r.	2012- 2020	Wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności (w tym m.in.: cel III.1. Integracja społeczna oraz cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych oraz walki z ubóstwem)	mieszkańcy kraju	- Stworzone zostaną warunki dla wzrostu liczby osób z niepełnosprawnością zatrudnionych na otwartym rynku pracy, obejmujące m.in. stopniowe zwiększanie uczestnictwa w szkolnictwie powszechnym dzieci niepełnosprawnych, zmodernizowanie chronionego rynku pracy oraz jego roli, zapewnienie powszechnej dostępności do wysokiej jakości rehabilitacji, zmiany w systemie finansowania wsparcia zatrudnienia osób niepełnosprawnych, dostosowanie środków transportu publicznego do obsługi i przewożenia osób niepełnosprawnych, - Postępujący proces starzenia się społeczeństwa stwarza konieczność wydłużenia okresu aktywności zawodowej Towarzyszyć temu będzie promowanie pracowników starszych wśród pracodawców oraz rozwiązania systemowe wspierające zatrudnienie osób starszych, - Istotne z punktu widzenia rozwoju gospodarczego jest także podniesienie mobilności mieszkańców powiatu średzkiego. Niezbędne jest w tym celu zwiększenie dostępności komunikacyjnej do rynku pracy, zarówno w wymiarze materialnym tj. transport, mieszkania, jak i cyfryzacji obszarów peryferyjnych. Rozwój infrastruktury transportowej powinien umożliwić szybkie przemieszczanie się z ośrodków obecnie słabiej rozwiniętych

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji	Uchwała Nr 165 Rady Ministrów 12.08.2014 r.	2014-2020	Trwałe zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o 1,5 mln osób oraz wzrost spójności społecznej.	osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, które zwiększą szanse na aktywizację rodziców oraz umożliwią kompleksową profilaktykę zapobiegającą ubóstwu, - rozwój systemu aktywnej integracji, działającego na rzecz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym osób, rodzin i środowisk zagrożonych wykluczeniem, umożliwiając łączenie ról społecznych zawodowych i rodzinnych oraz zwiększenie roli społeczności lokalnej opartych o zasadę partnerstwa publicznospołecznego, - zapewnienie dostępu do niedrogich mieszkań na wynajem, umożliwiających stabilność rodzin i aktywizację zawodową rodzin oraz zapobieganie utracie mieszkania i bezdomności powodującej wykluczenie społeczne, - zapewnienie osobom starszym, niepełnosprawnym, zależnym przyjaznych form opieki i form aktywnego spędzania czasu oraz aktywnego włączania się osób starszych w życie publiczne i zawodowe.
Rządowy Program Dostępność Plus	Uchwała Nr 102 Rady Ministrów 17.07. 2018 r.	2018-2025	Stworzenie regulacji prawnych i instytucjonalnych do wdrażania dostępności, - Poprawa dostępności fizycznej, cyfrowej i usług	<ul style="list-style-type: none"> - osoby na wózkach inwalidzkich, poruszające się o kulach, - niewidome i słabo widzące, - głuche i słabo słyszające, - osoby głuchoniewidome, - osoby z niepełnosprawnościami psychicznymi i intelektualnymi - osoby starsze i osłabione chorobami, - kobiety w ciąży, - osoby z małymi dziećmi, w tym z wózkami dziecięcymi, - osoby mające trudności w komunikowaniu się z otoczeniem. 	<ul style="list-style-type: none"> - Wprowadzenie przepisów prawnych (standardów dostępności), które zagwarantują dostępność w prowadzeniu inwestycji budowlanych, zakupie odpowiednio przygotowanych środków transportu, oznaczaniu tras i przestrzeni publicznej, usług czy realizacji zadań z wykorzystaniem środków publicznych (na przykład dostępne strony internetowe, druki, formularze), - Inwestycje w wiedzę, kompetencje i umiejętności w zakresie dostępności społecznej, - Stworzenie lepszych możliwości rozwoju nowych technologii asystujących, kompensacyjnych czy rozwoju produktów i usług opartych na zasadzie uniwersalnego projektowania, - Inwestycje (budowlane, transportowe, technologiczne) w istniejące budynki użyteczności publicznej i zasoby mieszkaniowe wielorodzinne, przestrzeń, środki transportu, strony internetowe czy usługi o charakterze powszechnym, - Trwałe włączenie problematyki dostępności do wszystkich polityk publicznych, do praktyki planowania, realizacji i oceny funkcjonowania państwa
Polityka społeczna wobec osób starszych 2030.	Uchwała Nr 161 Rady Ministrów 26.10.2018 r.	2018-2030	Usystematyzowanie i usprawnienie działań instytucji publicznych na rzecz osób starszych w Polsce. Znaczna poprawa	osoby starsze	Instrumenty polityki społecznej należą głównie do kategorii działań „miękkich”, o charakterze informacyjnym i edukacyjnym: promocja, upowszechnianie, zmiana

Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność			jakości życia osób starszych przy zachowaniu szeroko rozumianego bezpieczeństwa i jak najdłuższej samodzielności.		świadomości, - Potrzeba rozwoju infrastruktury społecznej.
Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku	UCHWAŁA NR XVI/287/20 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO z dnia 27 stycznia 2020 r.	2020-2030	CEL OPERACYJNY 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom	mieszkańcy województwa, w szczególności osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym	Poprawa dostępu i standardów usług oraz funkcjonowania infrastruktury społecznej - wyrównywanie szans edukacyjnych - rozwijanie sektora ekonomii społecznej i solidarnej
Strategia Polityki Społecznej dla województwa wielkopolskiego do 2020 r.	Uchwała Nr XXIX/559/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r.	2013-2020	PRIORYTET I: WIELKOPOLSKA RÓWNYCH SZANS I MOŻLIWOŚCI	Mieszkańcy województwa	-Stwarzanie ludziom starszym możliwości prowadzenia niezależnego życia w ich dotychczasowym środowisku społecznym. - Usuwanie i/lub ograniczanie barier społecznych i architektonicznych utrudniających funkcjonowanie osób z ograniczeniem sprawności. a. Uruchomienie projektu systemowego: WIELKOPOLSKA BEZ BARIER. b. Opracowanie uniwersalnego narzędzia pomiaru barier w przestrzeni publicznej c. Inicjowanie/wspieranie programu Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami - Rozwój infrastruktury i zasobów społecznych sprzyjających zaradności i samodzielności osób niepełnosprawnych i ich opiekunów. .

1.3. Ocena, monitoring, ewaluacja lokalnych programów i strategii

Obowiązujące w Powiecie Średzkim strategie i programy corocznie podlegają ocenie i monitoringowi. Wyniki analiz zawarte są w Raporcie o Stanie Powiatu Średzkiego oraz Ocenie zasobów pomocy społecznej dla Powiatu Średzkiego. Dokumenty dostępne na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Środzie Wielkopolskiej w zakładce: Raporty o stanie Powiatu Średzkiego oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Wielkopolskiej w zakładce: Sprawozdania z działalności .

1.4. Planowane działania związane z dostępnością

Analiza realizowanych zadań w obszarze wsparcia osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym pozwala wysunąć następujące wnioski:

1. dla efektywności podejmowanych działań konieczna jest współpraca wszystkich podmiotów działających na rzecz wymienionych grup społecznych na terenie powiatu średzkiego,
2. w dokumentach strategicznych o zasięgu lokalnym na kolejne lata, tj.:
 - Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,
 - Powiatowym Programie Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych z Zakresu Rehabilitacji Społecznej, Zawodowej i Zatrudniania oraz Przestrzegania Praw Osób Niepełnosprawnych,

należy uwzględnić kontynuację realizowanych zadań w zakresie aktywnej integracji, a w szczególności w zakresie zwiększenia dostępności do usług społecznych oraz aktywizacji zawodowej osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności.

2. Analiza niezaspokojonych potrzeb transportowych mieszkańców powiatu średzkiego z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności w kontekście ich aktywizacji społeczno-zawodowej

2.1. Diagnoza społeczna

Powiat średzki zamieszkuje 58 879 mieszkańców, z tego ponad 60% populacji zamieszkuje na terenach wiejskich powiatu, w tym ponad 14,5% to osoby z niepełnosprawnościami, 21,8 % to osoby w wieku powyżej 60 lat (GUS stan na 31.12.2019 r.). Powiat średzki składa się z 5 gmin - czterech gmin wiejskich (Dominowo - 3079 mieszkańców, Zaniemyśl - 6958 mieszkańców, Krzykosy - 7136 mieszkańców, Nowe Miasto nad Wartą - 9057 mieszkańców) oraz jednej gminy miejsko-wiejskiej Środa Wielkopolska – 32649 mieszkańców, z tego miasto Środa Wielkopolska - 23505, obszar wiejski - 9144 mieszkańców. Na obszarach wiejskich powiatu istnieje 107 sołectw: w gminie Dominowo - 19 sołectw, w gminie Krzykosy - 12 sołectw, w gminie Środa Wielkopolska - 37 sołectw, w gminie Nowe Miasto nad Wartą - 20 sołectw i w gminie Zaniemyśl - 19 sołectw. Syntetyczny wskaźnik peryferyjności czasowej dla gmin Środa Wielkopolska i Dominowo wynosi 30 minut ważonych, dla Zaniemyśla - 35 minut, dla Krzykos - 40 minut, dla Nowego Miasta nad Wartą - 45 minut ważonych (dane Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego). Analiza sytuacji osób dorosłych objętych wsparciem gminnych ośrodków pomocy społecznej, PCPR w Środzie Wielkopolskiej, organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami i osób starszych (Diagnoza społeczna - stan na 30.07. 2020 r., PCPR) wskazuje, że aż 1080 osób dorosłych z uwagi na problemy w poruszaniu się ze względu na ograniczenia zdrowotne i wiek wymaga wsparcia w zakresie mobilności, ograniczenia te wpływają na niską lub brak aktywności społeczno-zawodowej. Osoby te mają także ograniczoną dostępność do usług społecznych, szczególnie edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i instrumentów rynku pracy. Bariera ta uniemożliwia pełne realizowanie celów aktywizacji zawodowej, tj. ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy, co potwierdzają sprawozdania Powiatowego Urzędu Pracy w Środzie Wielkopolskiej. Według nich (stan na 31 maja 2020 r.) zaledwie 87 osób z niepełnosprawnościami było zarejestrowanych jako osoby bezrobotne i poszukujące pracy na ponad 4000 osób z niepełnosprawnościami w wieku aktywności zawodowej, a ponad 80 % osób z niepełnosprawnością jest bierna zawodowo i nie wykazuje aktywności społecznej.

Analiza wykazała, że brak mobilności osób niepełnosprawnych oraz starszych stoi na przeszkodzie w pełnym uczestnictwie w życiu społecznym, tj. wyrabiania zaradności osobistej, aktywności

społecznej, wyuczania umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych. Przeprowadzona diagnoza wykazuje również bariery architektoniczno-urbanistyczne, transportowe, techniczne, w komunikowaniu się i dostępie do informacji. Do tej pory na terenie powiatu średzkiego nie były realizowane usługi transportowe na rzecz osób wymagających wsparcia: Powiat Średzki nie organizował indywidualnych usług transportowych door-to-door, również żadna z gmin powiatu takiej usługi nie realizowała. Z kolei z informacji przekazanych przez gminne ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe działające w obszarze wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym a także osób z niepełnosprawnościami oraz osób w wieku 60+ wynika ogromny deficyt tego typu usług. Samorządy gminne nie dysponują specjalistycznymi pojazdami do świadczenia usług, nie są również w stanie oferować tego typu wsparcia.

2.2. Lokalizacja i dostępność lokalnych instytucji

Kluczowymi czynnikami kształtującymi potrzeby przewozowe mieszkańców powiatu średzkiego są funkcje pełnione przez miasto Środa Wielkopolska, w którym mieści się siedziba powiatu. W tym mieście zlokalizowane są również siedziby podmiotów prowadzących działalność o zasięgu powiatowym, w tym w sferze usług zdrowotnych, edukacyjnych, pomocy społecznej, zatrudnienia (m.in. zakłady pracy). Z tego powodu najczęściej podróży na terenie powiatu ma swój początek lub koniec w granicach miasta Środa Wielkopolska. Podobnie sytuacja kształtuje się w gminach powiatu średzkiego, lokalnym centrum są miejscowości, w których zlokalizowane są siedziby urzędów gmin i ich jednostek organizacyjnych. Diagnoza potrzeb potwierdza konieczność wprowadzenia usługi transportu indywidualnego na terenie powiatu.

Konsultacje społeczne, w których uczestniczyli przedstawiciele instytucji pomocy społecznej, organizacji pozarządowych oraz potencjalni beneficjenci usługi transportowej potwierdziły konieczność wprowadzenia usługi transportu indywidualnego door-to-door na terenie powiatu, ale również wskazały, że w części obiektów gminnych i powiatowych, świadczących usługi dla mieszkańców istnieją bariery architektoniczne i techniczne, takie jak:

- zbyt wąskie przestrzenie komunikacyjne, drzwi, korytarze, klatki schodowe;
- brak wind, strome pochylnie lub ich brak;
- brak drzwi automatycznych;
- brak oznaczeń w alfabecie Braille’a i inny dotykowych, dźwiękowych;
- brak ścieżek dotykowych;
- wysokie krawężniki;

Analizie poddano również dostępność budynków mieszkalnych wielorodzinnych, w których mieszkają potencjalni użytkownicy i użytkowniczki usługi door-to-door stanowiących własność Powiatu Średzkiego. Powiat Średzki jest właścicielem budynku z siedmioma mieszkaniami zamieszkałymi przez potencjalnych użytkowników/czki usług przy ul. Mała Klasztorna 3 w Środzie Wielkopolskiej. Zidentyfikowano następujące braki rozwiązań w zakresie dostępności obiektu do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością:

- brak siłownika do automatycznego otwierania drzwi wejściowych,
- utrudnienia w zakresie organizacji przestrzeni wspólnej – dziedzińca,
- brak ścieżek odpowiednio oznakowanych dojścia do drzwi wejściowych dla osób z ograniczeniami wzroku,
- brak tablicy informacyjnej, tyflograficznej, w obrębie wejścia do budynku zawierającej plan budynku,

- brak systemu przywoławczego przy furtce, furtka i brama nieprzystosowana do potrzeb;
- wewnątrz budynku brak oznakowania pięter, w szczególności dla osób słabowidzących;

Diagnoza społeczna wykazała, że osoby doświadczające problemów w przemieszczaniu się są narażone na wykluczenie i rzadziej podejmują aktywność społeczną i zawodową. Uruchomienie usług transportu door-to-door oraz dostosowania architektoniczne realnie poprawią sytuację osób borykających się z takimi trudnościami.

3. Opis działań prowadzonych przez Powiat Średzki oraz inne podmioty na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców powiatu z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności na terenie objętym usługami transportu

Powiat Średzki realizuje zadania z zakresu aktywizacji społecznej i zawodowej określone w ustawie o samorządzie powiatowym, ustawie o pomocy społecznej, ustawie o aktywizacji zawodowej, społecznej i zatrudnianiu osób niepełnosprawnych poprzez jednostki organizacyjne powiatu, zlecenie zadań organizacjom pozarządowym, jak również we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności działają w szczególności podmioty wymienione w poniższym zestawieniu. W tabeli przedstawiono zakres udzielanego wsparcia oraz szacunkową liczbę wzrostu aktywności społeczno-zawodowej osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności w przypadku uruchomienia usługi indywidualnego transportu door-to-door.

Nazwa podmiotu/status	Obszar działania/zakres wsparcia	Beneficjenci usług	Szacunkowa liczba wzrostu aktywności beneficjentów usług door-to-door w skali miesiąca/ roku	Czy podmiot zapewnia transport
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Wielkopolskiej - jednostka organizacyjna Powiatu	Realizacja zadań powiatu w obszarze pomocy społecznej, Pomoc osobom z niepełnosprawnościami: 1) aktywizacja społeczna: - dofinansowanie m. in.: zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, sprzętu rehabilitacyjnego, likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym, nauki na poziomie wyższym, - organizacja sportu, kultury i rekreacji, - specjalistyczne poradnictwo: psychologiczne, pedagogiczne, prawne, - udzielanie informacji nt. praw i uprawnień osób z niepełnosprawnością, - orzekanie o stopniu niepełnosprawności, wydawanie kart parkingowych i legitymacji dokumentujących niepełnosprawność,	Osoby: - niepełnosprawne - starsze - niesamodzielne z powodu wieku, choroby lub niesprawności, - znajdujące się w sytuacji kryzysowej	Ok.30 miesięcznie Ok.470 rocznie	NIE

	<ul style="list-style-type: none"> - treningi umiejętności i kompetencji społecznych i zawodowych w ramach mieszkań chronionych 2) aktywizacja zawodowa i edukacyjna: <ul style="list-style-type: none"> - udzielanie informacji dot. zatrudniania osób z niepełnosprawnościami, - szkolenia i kursy zawodowe, w ramach programu „Aktywny Samorząd” dofinansowanie: <ul style="list-style-type: none"> - nauki na poziomie wyższym, - zakupu wózka inwalidzkiego /skutera z napędem elektrycznym, przystawki elektrycznej do wózka ręcznego, - zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, - szkoleń, - zakupu protezy kończyny z nowoczesnym rozwiązaniem techniczne - utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego/skutera - utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, - przygotowanie osób zaburzeniami ruchu, słuchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego; - przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych; - umożliwianie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie; - poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji. Działania na rzecz seniorów Prowadzenie mieszkań wspomaganych 			
Powiatowy Urząd Pracy w Środzie Wielkopolskiej - jednostka organizacyjna Powiatu	ustawowe usługi aktywizacji zawodowej: doradztwo zawodowe, kursy i szkolenia zawodowe, staże, prace interwencyjne, przygotowanie zawodowe dorosłych, bon szkoleniowy, bon stażowy	osoby : -bezrobotne, -niepełnosprawne,	Ok. 100 osób rocznie	NIE
Środowiskowy Dom Samopomocy w Środzie Wlkp. - jednostka organizacyjna Powiatu	Placówka działa na obszarze powiatu średzkiego. Prowadzi codzienne wsparcie dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym z niepełnosprawnością intelektualną.	osoby z zaburzeniami psychicznymi z terenu powiatu średzkiego	60-stała liczba uczestników	TAK
Środowiskowy Dom Samopomocy w Chromcu -jednostka organizacyjna gminy Nowe Miasto Nad Wartą	Placówka działa na obszarze gminy Nowe Miasto n/Wartą. Prowadzi codzienne wsparcie dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym z niepełnosprawnością intelektualną.	osoby z zaburzeniami psychicznymi z terenu gminy Nowe Miasto n/Wartą	35 stała liczba uczestników	TAK
Warsztat Terapii Zajęciowej w Środzie Wielkopolskiej - prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy „SOS” w Środzie Wielkopolskiej	Placówka działa na obszarze powiatu średzkiego Prowadzi rehabilitację społeczną i zawodową dla osób z niepełnosprawnościami.	osoby o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	48 stała liczba uczestników	TAK
Klub Integracji Społecznej „Szansa”, podmiot ekonomii	Placówka działa na obszarze powiatu średzkiego. Prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy „SOS” w Środzie Wielkopolskiej KIS	- osoby z niepełnosprawnością,	Ok.30 osób rocznie	NIE

społecznej	<p>prowadzi rehabilitację społeczną i zawodową:</p> <ul style="list-style-type: none"> - treningi umiejętności i kompetencji społecznych, - szkolenia zawodowe, - staże zawodowe, - poradnictwo prawne, psychologiczne, zawodowe, - organizacja uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej 	- osoby bezrobotne		
Klub Integracji Społecznej „W Kręgu”, podmiot ekonomii społecznej	<p>Placówka działa na obszarze powiatu średzkiego. Prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy „Kraąg” w Dębnie, KIS prowadzi rehabilitację społeczną i zawodową:</p> <ul style="list-style-type: none"> - treningi umiejętności i kompetencji społecznych, - szkolenia zawodowe, - staże zawodowe, - poradnictwo prawne, psychologiczne, zawodowe, - organizacja uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej 	<p>Osoby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezdomne, - niepełnosprawne - osoby bezrobotne 	Ok.30 osób rocznie	NIE
EURONAUKA - Zakład Poradnictwa Zawodowego w Środzie Wielkopolskiej - podmiot komercyjny	<p>Placówka działa na obszarze powiatu średzkiego. Prowadzi agencję zatrudnienia, kursy zawodowe, realizuje projekty dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, których celem jest zwiększenie lub utrzymanie aktywności zawodowej i społecznej.</p>	- osoby bezrobotne, bierne zawodowo	Ok. 10 osób miesięcznie	NIE
Ośrodki Pomocy Społecznej w: - Środzie Wielkopolskiej, - Dominowie, - Zaniemyślu, - Krzykosach, - Nowym Mieście nad Wartą, jednostki organizacyjne gmin	<p>Pomoc mieszkańcom poszczególnych gmin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - finansowa i rzeczowa, - aktywizacja społeczna: prowadzona jest praca socjalna i specjalistyczne poradnictwo psychologiczne oraz prawne - realizacja projektów z zakresu aktywnej integracji 	<p>- osoby z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niepełnosprawnością, - starsze - niesamodzielne - znajdujące się w sytuacji kryzysowej 	<ul style="list-style-type: none"> - OPS Środa Wlkp. : ok. 20 osób/miesiąc - OPS Nowe Miasto: ok. 20 osób/miesiąc, - OPS Krzykosy: ok.15 osób/m-c, - OPS Dominowo: ok. 10 osób/m-c, - OPS Zaniemyśl: ok.15 osób/m-c 	NIE
Biblioteki Gminne w: - Środzie Wielkopolskiej, - Dominowie, - Zaniemyślu, - Krzykosach, - Nowym Mieście nad Wartą, jednostki organizacyjne gmin	<p>Działają na obszarze powiatu średzkiego. Aktywizacja społeczna w sferze kultury na obszarze poszczególnych gmin.</p>	Mieszkańcy gmin, w tym z niepełnosprawnością, starsze	Ok. 400 osób rocznie	NIE
Gminne Ośrodki Kultury w: - Środzie Wlkp., - Dominowie, - Zaniemyślu, - Krzykosach, - Nowym Mieście nad Wartą jednostki organizacyjne gmin	<p>Działają na obszarze powiatu średzkiego. Aktywizacja społeczna w sferze kultury na obszarze poszczególnych gmin.</p>	Mieszkańcy gmin w tym z niepełnosprawnością, starsze	Ok.400 osób rocznie	NIE
Kino „Baszta” w Środzie Wielkopolskiej, jednostka organizacyjna gminy	<p>Działają na obszarze powiatu średzkiego. Aktywizacja społeczna w sferze kultury na obszarze poszczególnych gmin.</p>	Mieszkańcy powiatu w tym z niepełnosprawnością, starsze	Ok.400 osób rocznie	NIE

Galeria Miejska Muzeum Ziemi Średzkiej Dwór w Koszutach, jednostka organizacyjna gminy	Działa na obszarze powiatu średzkiego. Aktywizacja społeczna w sferze kultury na obszarze poszczególnych gmin.	Mieszkańcy powiatu w tym z niepełnosprawno- ścią, starsze	Ok.400 osób rocznie	NIE
Muzeum Ziemi Średzkiej w Koszutach „Dwór w Koszutach”, jednostka organizacyjna gminy	Działa na obszarze powiatu średzkiego. Aktywizacja społeczna w sferze kultury na obszarze poszczególnych gmin.	Mieszkańcy powiatu w tym z niepełnosprawno- ścią, starsze	Ok.400 osób rocznie	NIE
Gród Piastowski w Gieczu (Oddział Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy - Instytucja Kultury Samorządu Województwa Wielkopolskiego)	Działa na obszarze powiatu średzkiego. Aktywizacja społeczna w sferze kultury.	Mieszkańcy powiatu w tym z niepełnosprawno- ścią, starsze	Ok.400 osób rocznie	NIE
Polski Związek Emerytów ,Rencistów i Inwalidów –Zarząd Rejonowy w Środzie Wielkopolskiej, organizacja pozarządowa	Działa na obszarze powiatu średzkiego Prowadzi aktywizację społeczną: - organizacja czasu wolnego, - uczestnictwo w życiu społecznym	- osoby z niepełno- sprawnością, - osoby niesamodzielne z powodu wieku, choroby lub niesprawności	ok. 550 osób rocznie	NIE
Wielkopolski Związek Inwalidów Narządu Ruch - Koło Środa Wielkopolska, organizacja pozarządowa	Działa na obszarze powiatu średzkiego Prowadzi aktywizację społeczną i zawodową: - organizacja czasu wolnego, - uczestnictwo w życiu społecznym	- osoby z niepełno- sprawnością ruchową	Ok.40 osób miesięcznie	NIE
Stowarzyszenie Średzkich Diabetyków w Środzie Wielkopolskiej, organizacja pozarządowa	Działa na obszarze powiatu średzkiego. - aktywizacja społeczna, - poprawa sytuacji zdrowotnej, ekonomicznej i prawnej osób chorych na cukrzycę. Od 16 lat prowadzi Średzką Szkołę Cukrzycy. W ramach zajęć Szkoły odbywają się comiesięczne spotkania chorych, ich rodzin i innych zainteresowanych, na których przedstawiana jest wiedza na temat cukrzycy i jej powikłań, sposobów jej zapobiegania, zdrowego trybu życia. Organizowane są także pikniki integracyjne dla osób chorych i otoczenia, propagujące wiedzę na temat walki z cukrzycą oraz zdrowy styl życia.	- osoby chorujące na cukrzycę,	Ok. 80 osób rocznie	NIE
Towarzystwo Średzkich Amazonek w Środzie Wielkopolskiej, organizacja pozarządowa	Działa na obszarze powiatu średzkiego. - aktywizacja społeczna i zawodowa, - prowadzenie rehabilitacji fizycznej i psychicznej po leczeniu raka piersi ułatwiających powrót do pracy zawodowej, życia rodzinnego i małżeńskiego, - poradnictwo dla osób z niepełnosprawnościami i ich bliskich. Amazonki organizują akcje profilaktyki nowotworowej, szczególnie w kierunku wrywania raka piersi.	-osoby z niepełnosprawno- ścią	Ok. 100 kobiet rocznie	NIE
Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Gminy Dominowo „ZŁOTY WIEK” w Dominowie, organizacja pozarządowa	Działa na obszarze powiatu średzkiego. Aktywizacja społeczna na rzecz organizowania życia społecznego i kulturalnego emerytów i rencistów poprzez różne formy życia kulturalnego, artystycznego, sportowego i turystycznego.	- osoby z niepełno- sprawnością, - osoby niesamodzielne z powodu wieku, choroby lub niesprawności	Ok. 40 Osób rocznie	NIE

Stowarzyszenie Pomocy „Płomień Nadziei” w Nowym Mieście nad Wartą, organizacja pozarządowa	Działa na obszarze powiatu średzkiego. Aktywizacja społeczna na rzecz organizowania życia społecznego oraz kulturalnego emerytów i rencistów poprzez różne formy życia kulturalnego, artystycznego, sportowego i turystycznego	- osoby z niepełno-sprawnością, - osoby niesamodzielne z powodu wieku, choroby lub niesprawności, - osoby bezdomne, - osoby w trudnej sytuacji życiowej	Ok. 20 osób miesięcznie	NIE
Stowarzyszenie Pomocy „SOS” w Środzie Wielkopolskiej, organizacja pozarządowa	Działa na obszarze powiatu średzkiego. Prowadzi aktywizację społeczną i zawodową w ramach Klubu Integracji Społecznej oraz Warsztatu Terapii Zajęciowej dla 48 osób, dowóz grupy uczestników z terenów wiejskich, potrzeby w zakresie dowozu uczestników z obszaru miasta: nie dysponuje pojazdem z windą. KIS „Szansa” w Środzie Wielkopolskiej prowadzi rehabilitację społeczną i zawodową: treningi umiejętności i kompetencji społecznych, szkolenia zawodowe, staże zawodowe, poradnictwo prawne, psychologiczne, zawodowe, organizacja uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej.	- osoby z niepełno-sprawnością, - osoby bezrobotne,	Ok. 10 osób miesięcznie	TAK (WTZ)
Stowarzyszenie Pomocy „Krań” w Dębnie, organizacja pozarządowa	Stowarzyszenie działa na obszarze powiatu średzkiego. Prowadzi rehabilitację społeczną i zawodową w ramach Klubu Integracji Społecznej, prowadzi 9 Klubów Seniora na terenach gmin powiatu średzkiego, prowadzi mieszkania wspomagane dla bezdomnych	- osoby : - bezdomne - niepełnosprawne starsze - osoby znajdujące się w sytuacji kryzysowej	Ok. 60 osób miesięcznie	NIE

4. Opis funkcjonujących rozwiązań transportowych realizowanych przez Powiat Średzki, organizacje pozarządowe i sektor prywatny na terenie objętym koncepcją, skierowanych do osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności

4.1. Funkcjonująca na terenie powiatu średzkiego sieć transportu publicznego

W powiecie średzkim, na terenie czterech gmin, funkcjonuje bezpłatna komunikacja publiczna. Pomimo tego mieszkańcy ok. 20 wsi gminy Nowe Miasto nad Wartą (Skoraczew, Kruczyn, Stramnice, Jadwigów, Michałów, Teresa, Chromiec, Kruczynek, Świętomierz, Boguszynek, Aleksandrów, Radliniec, Wolica Pusta, Wolica Nowa, Dębno, Wolica Kozia, Hermanów, Rogusko) oraz ok. 10 wsi gminy Zaniemyśl (Bożydar, Winna, Jezioro Wielkie, Jezioro Małe, Polesie, Zwola, Kępa Mała, Kępa Wielka, Potachy, Młodzikowice) nie mają dostępu do komunikacji publicznej – na terenie wsi nie ma przystanku autobusowego. Na terenie gminy Dominowo mieszkańcy wszystkich 21 wsi nie mają dostępu do komunikacji publicznej. Obecnie na terenie gminy Środa Wielkopolska funkcjonują 23 bezpłatne linie autobusowe. W mieście Środa Wielkopolska kursy odbywają się średnio co godzinę (choć ze względu na pandemię COVID-19, niektóre kursy zostały ograniczone lub zawieszane,

w szczególności przewozy szkolne) w zależności od długości linii oraz godzin szczytu, natomiast na terenie gminy i powiatu pasażerowie mają do dyspozycji średnio cztery kursy w ciągu dnia, głównie w godzinach porannych i popołudniowych. W mieście głównymi punktami dowozu są szkoły, przedszkola, dworzec kolejowy i autobusowy, szpital, centrum miasta, kąpielisko miejskie, cmentarz oraz tereny, na których znajdują się zakłady pracy.

Ponadto Powiat Średzki dofinansowuje zadania z zakresu publicznego transportu zbiorowego, gminom na których komunikacja została uruchomiona dla uczniów, którzy uczęszczają do szkół ponadgimnazjalnych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Średzki.

Większość linii PKS została zlikwidowana, obecnie kursują autobusy na trasie Środa - Poznań, Kalisz, Ostrów, maksymalnie 2x na dzień i nie zaspokajają potrzeb transportowych mieszkańców. Na terenie powiatu średzkiego znajdują się tylko 4 przystanki kolejowe (Środa Wielkopolska, Sulęcinek, Solec, Chocicza), pociągi dalekobieżne (linia kolejowa Szczecin - Katowice) z reguły zatrzymują się tylko na stacji w Środzie Wielkopolskiej, pociągi lokalne (Poznań - Jarocin - Poznań) kursują co godzinę od godz. 6.00 do 20.00, jednak tabor na linii połączeń lokalnych w większości jest niedostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (wysokie stopnie do wagonów, odległość od peronu do wagonu uniemożliwiająca swobodne wsiadanie nawet osobom pełnosprawnym), niektórzy przewoźnicy oferują pomoc osobom niepełnosprawnym przy wsiadaniu do wagonów, jednak procedura uruchomienia tej pomocy jest skomplikowana - wcześniejsze zgłoszenie takiego zapotrzebowania nie gwarantuje, że ta pomoc zostanie udzielona). Dodatkowo, na terenie powiatu średzkiego występują braki dostosowanej infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych w przypadku miejsc postojowych, dworców, przystanków. Większość z nich nie spełnia standardów dostępności dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności, w odniesieniu do dostępności architektonicznej, dźwiękowej i wizualnej (zgodnie z art. 6 ustawy o dostępności oraz standardów projektowania budynków dla osób z niepełnosprawnościami opracowanymi przez MFiPR).

4.2. Wykaz istniejących możliwości transportowych adresowanych do osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności

Zbiorowy dowóz osób z niepełnosprawnościami na zajęcia w ramach Warsztatu Terapii Zajęciowej zapewnia Stowarzyszenie Pomocy „SOS” w Środzie Wielkopolskiej. Organizacja posiada pojazd 9-osobowy, przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Wielkopolskiej również dysponuje pojazdem przystosowanym dla osób z niepełnosprawnościami, który zapewnia dowóz uczestnikom zajęć Środowiskowego Domu Samopomocy w Środzie Wielkopolskiej.

5. Planowany sposób zaspokojenia potrzeb transportowych mieszkańców powiatu średzkiego z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności

5.1. Model świadczenia usługi indywidualnego transportu door-to-door

Diagnoza potrzeb osób wymagających wsparcia w zakresie mobilności uzasadnia konieczność uruchomienia nowej usługi dotychczas nie realizowanej na terenie powiatu średzkiego w formie usługi indywidualnego transportu door-to-door. Celem usługi będzie zwiększenie integracji społeczno-zawodowej użytkowników i użytkowniczek usługi. Uwzględniając fakt, iż projekt „Mobilność drogą do aktywności w powiecie średzkim” ma charakter pilotażowy przyjęto poniższy model świadczenia usługi.

W okresie realizacji projektu, tj. od 01.01.2021r. do 31.12.2022 r., Powiat Średzki samodzielnie będzie świadczył ww. usługę. Zadanie realizować będzie jednostka organizacyjna Powiatu posiadająca doświadczenie w organizacji usług społecznych - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Wielkopolskiej, zwane dalej PCPR.

Użytkownicy i użytkowniczki usługi indywidualnego transportu door-to-door nie będą ponosić odpłatności, jeżeli usługa realizowana jest w granicach administracyjnych powiatu średzkiego. Sposób organizacji usług indywidualnego transportu door-to-door zostanie określony w Regulaminie świadczenia usług transportowych door-to-door dla osób z potrzebą mobilności na terenie powiatu średzkiego.

5.2. Główne założenia realizacji projektu przyjęte przez Powiat Średzki

Projektem zarządzać będzie Zespół Zarządzający, do jego składu zostaną oddelegowane osoby posiadające doświadczenie w realizacji projektów zarówno ze strony Powiatu Średzkiego, jak i PCPR. W skład Zespołu Zarządzającego wejdą również przedstawiciele organizacji pozarządowych, które zaangażowane były na etapie przygotowania niniejszego dokumentu: Stowarzyszenia Pomocy „SOS” w Środzie Wielkopolskiej oraz Stowarzyszenia Pomocy „Kraąg” w Dębnie. Ponadto w zakresie rozwoju usług społecznych i zawodowych PCPR współpracować będzie z innymi podmiotami prowadzącymi usługi z zakresu aktywnej integracji, a w szczególności z gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, placówkami oświaty, kultury i sportu, służby zdrowia, Powiatowym Urzędem Pracy w Środzie Wielkopolskiej, organizacjami pozarządowymi. Na potrzeby świadczenia usługi door-to-door zakupione zostaną dwa specjalistyczne pojazdy 9-osobowe, dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz udostępniony zostanie pojazd będący w dyspozycji PCPR.

Po okresie realizacji projektu, uwzględniając analizę w zakresie świadczonych usług indywidualnego transportu dopuszcza się, na podstawie umowy użyczenia udostępnić pojazdy organizacji pozarządowej prowadzącej usługi na rzecz osób z grup wykluczonych społecznie, celem dalszego świadczenia usług door-to-door.

5.2.1. Kryteria dostępu do usługi (osoby uprawnione) oraz sposób wykazywania i dokumentowania przez użytkowników/użytkowniczki uprawnień do skorzystania z usługi

Użytkownikiem/użytkowniczką usługi transportu door-to-door, jest osoba, która ukończyła 18 rok życia, zamieszkuje na terenie powiatu średzkiego, ma trudności w samodzielnym przemieszczaniu i spełnia co najmniej jeden z poniższych warunków:

- porusza się na wózku inwalidzkim,
- porusza się o kulach,
- jest osobą niewidomą,
- jest osobą słabowidzącą,
- ma problemy w komunikowaniu się w szczególności z uwagi na niepełnosprawność intelektualną, chorobę psychiczną, schorzenia neurologiczne, całościowe zaburzenia rozwojowe lub inne ograniczające mobilność.

Użytkownik/użytkowniczka usługi transportu door-to-door przy pierwszym zleceniu korzystania z usługi złoży Oświadczenie o spełnianiu warunków umożliwiających skorzystanie z usługi według wzoru określonego w Regulaminie świadczenia usług transportowych door-to-door dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności na terenie powiatu średzkiego.

5.2.2. Zakres i sposób gromadzenia niezbędnych danych użytkowników/użytkowniczek usługi door-to-door

Zakres danych obejmować będzie dane niezbędne do przyznania usługi. Przy gromadzeniu danych przestrzegana będzie ustawa o ochronie danych osobowych. Dane przechowywane będą przez PCPR z należytą starannością, zgodnie z zapisami Ustawy o ochronie danych osobowych i będą wykorzystywane jedynie do celów związanych z realizacją usług.

5.2.3. Sposób i forma realizacji usługi transportowej door-to-door, w szczególności określenie obowiązków osób realizujących usługi door-to-door, w tym osób udzielających pomocy w dotarciu do pojazdu i z pojazdu lub asystowania w dotarciu do publicznego środka transportu

Usługi świadczone będą w godzinach 6.00-21.00, w tym również w dni wolne od pracy.

PCPR opracuje formularz/deklarację korzystania z usługi door-to-door zawierający niezbędne dane uprawniające do korzystania z usługi oraz cel korzystania z usługi, częstotliwość korzystania z usługi w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej, podmiot u którego korzysta z usługi. Osoba ubiegająca się o usługę zgłasza potrzebę usługi wypełniając formularz/deklarację korzystania z usługi door-to-door zawierający niezbędne dane uprawniające do korzystania z usługi oraz cel korzystania z usługi, częstotliwość korzystania z usługi w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej, podmiot u którego korzysta z usługi. Osoba ubiegająca się o korzystanie po raz pierwszy z usługi door-to-door złoży deklarację w PCPR (papierowo, elektronicznie,) - formularz dostępny będzie na stronach internetowych Powiatu, PCPR, OPS, podmiotów świadczących usługi.

Pracownik socjalny/doradca ds. osób z niepełnosprawnościami PCPR dokona oceny potrzeb osoby składającej deklarację w zakresie zasadności korzystania z usługi ze względu na cel jakim jest integracja społeczno-zawodowa, w przypadku pozytywnej oceny przekaże sprawę dyspozytorowi transportu, który wystawi wnioskującemu/ej o usługę zlecenie korzystania z usługi i uwzględni w planie usług, w przypadku zlecenia określającego cykliczne korzystanie z usługi w związku z aktywizacją społeczną i/lub zawodową na użytkownika/czce usługi ciążyć będzie obowiązek poinformowania dyspozytora telefonicznie/e-mail co najmniej z jednodniowym wyprzedzeniem od daty przewozu o rezygnacji w danym dniu z usługi, w wyjątkowych sytuacjach z uwagi na zdarzenie losowe na godzinę przed wykonaniem usługi. W przypadku 3-krotnego nie powiadomienia

dyspozytora o rezygnacji z usługi, usługa zostanie wstrzymana na okres kolejnych 3 miesięcy, po ich upływie użytkownik/czka może ubiegać się o przyznanie usługi po ponownym złożeniu deklaracji. Korzystający z usługi ma prawo podróżować w towarzystwie opiekuna zgłoszonego dyspozytorowi i/lub psa asystującego (osoby niewidome lub słabowidzące). W celu zapewnienia bezpieczeństwa osoby korzystające z usług, które:

- a) zgodnie z orzeczeniem wymagają opieki- korzystają podczas przejazdu z pomocy opiekuna lub asystenta PCPR
- b) wymagają pomocy przy wsiadaniu i wysiadaniu z pojazdu oraz w dotarciu do klatki schodowej lub do wejścia na teren posesji (brama, furtka)- korzystają z pomocy asystenta lub kierowcy zgodnie ze zleceniem PCPR.
- c) poruszają się na wózkach, wymagające transportu do mieszkania przy użyciu transportera schodowego - są obsługiwane przez kierowcę po uprzednim zgłoszeniu tej potrzeby dyspozytorowi,
- d) poruszająca się na wózku inwalidzkim - odbywa przejazd wyłącznie po zamocowaniu właściwymi pasami i zaczepami, które nie mogą być zwalniane w czasie jazdy.

5.2.4. Zasięg terytorialny realizowanych usług zgodnie z przyjętą koncepcją

Usługa będzie świadczona na terenie powiatu średzkiego, a poza jego granicami tylko w przypadku uzasadnionym w zakresie osiągnięcia celu aktywizacji społeczno-zawodowej.

5.2.5. Formy współpłacenia za usługi, w tym sposób pobierania opłat i ich dokumentowania

W okresie realizacji projektu usługa jest bezpłatna w granicach powiatu, usługi świadczone poza granicami powiatu - opłata użytkownika wynosi 1 zł za 1 km trasy, opłata wnoszona jako wpłata na konto realizatora usługi przed realizacją usługi. Dopuszcza się możliwość częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłaty w przypadku trudnej sytuacji życiowej użytkownika/użytkowniczki usługi.

5.2.6. Sposób dotarcia z informacją o realizacji usług door-to-door do potencjalnych użytkowników/użytkowniczek

Informacje o świadczonej usłudze door-to-door dostępne będą w postaci plakatów, ulotek (w tym także w języku Braille'a) w instytucjach publicznych na terenie powiatu (urzędy gmin, jednostki organizacyjne gmin i powiatu - PCPR, OPS, PUP, Szpital, biblioteki, Ośrodki Kultury, ZUS, KRUS, banki, przychodnie lekarskie, zakłady usprawnienia leczniczego) oraz zostaną przekazane stowarzyszeniom działającym na terenie powiatu średzkiego (np. Stowarzyszenie Pomocy „SOS”, Stowarzyszenie Pomocy „KRAĞ”, Polski Związek Niewidomych Koło w Środzie Wielkopolskiej, PZERil, itd.). Informacja o usłudze zostanie zamieszczona także na stronach internetowych urzędów gmin, Powiatu, jednostek organizacyjnych gmin i powiatu, stowarzyszeń.

5.2.7. Sposób zamawiania usługi door-to-door przez użytkownika/użytkowniczkę

Usługę będzie można zamówić telefonicznie lub przez e-mail , a także bezpośrednio u dyspozytora transportu. Zgłoszenia usługi może dokonać także opiekun osoby, która skorzysta z usługi.

Zapotrzebowania na przewozy zgłaszać będzie można w dni powszednie, z co najmniej jednodniowym wyprzedzeniem, telefonicznie, pisemnie lub osobiście, w godzinach 8.00– 14.00, a w przypadku przewozów w soboty, niedziele i święta, co najmniej dwudniowym wyprzedzeniem poprzedzającego dzień przejazdu. Przewozy będą realizowane w miarę posiadanych możliwości przewozowych.

5.2.8. Zasady i formy zgłaszania skarg, wniosków, opinii, reklamacji i uwag użytkowników /użytkowniczek usług transportowych door-to-door

Wszelkie skargi, wnioski, opinie, reklamacje i uwagi dotyczące usług transportowych door-to-door składane będą do Dyrektora PCPR, w formie pisemnej (listownie lub mailowo) lub telefonicznie (np. osoby niewidome), z tym, że każdorazowo z takiej rozmowy zostanie sporządzona notatka służbowa.

Odpowiedź na złożoną skargę lub reklamację zostanie udzielona w takiej samej formie, w jakiej została złożona w ciągu 7 dni od daty wpływu do PCPR.

5.2.9. Sposób kontroli i monitoringu jakości usług transportowych door-to-door

Monitoring i kontrola jakości usług odbywać się będzie na podstawie:

- 1) liczby użytkowników/użytkowniczek usług transportowych door-to-door miesięcznie/rocznie,
- 2) liczby zrealizowanych kursów miesięcznie/rocznie,
- 3) czasu przejazdu,
- 4) czasu oczekiwania na użytkownika/użytkowniczkę,
- 5) czasu postoju bez realizacji usługi,
- 6) częstotliwości kursów w poszczególnych dniach (z uwzględnieniem najbardziej popularnych godzin),
- 7) liczby i powodów odmów wykonania usług transportowych door-to-door,
- 8) liczby odwołań/rezygnacji z usługi,
- 9) określenia celu podróży,
- 10) określenia najbardziej popularnych miejsc docelowych,
- 11) analizy danych zebranych w ramach systemu skarg i wniosków,
- 12) analizy danych zebranych w ramach ankiety satysfakcji.

W ramach monitoringu i kontroli jakości świadczonej usługi, cyklicznie (1 raz na 3 miesiące) 20 losowo wybranych użytkowników/użytkowniczek zostanie poproszonych o wypełnienie krótkiej ankiety oceniającej jakość świadczonych usług.

Zebrane dane, będą analizowane na bieżąco oraz zbiorczo raz na kwartał. Z analizy zostaną sformułowane wnioski w zakresie poprawy dostępności i jakości usług oraz wprowadzane będą ewentualne działania naprawcze.

Szczegółowe zasady organizacji i korzystania z usług indywidualnego transportu door-to-door określone zostaną w Regulaminie świadczenia usług transportowych door-to-door dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności na terenie powiatu średzkiego.

5.3. Wskaźniki pomiaru

Planowany okres świadczenia usługi transportowej door-to-door:

- 1.01.2021 r. – 31.12.2022 r. w ramach projektu (nieodpłatnie)
- 1.01.2023 r. – 31.12.2025 r. w ramach trwałości projektu (odpłatnie)

Założenia liczbowe dotyczące planowanej usługi transportowej door-to-door:

a) liczba i rodzaj pojazdów:

Na podstawie zidentyfikowanych potrzeb osób wymagających wsparcia w zakresie mobilności w zakresie usług zaplanowano zakup dwóch specjalistycznych samochodów: bus 9-osobowy, w tym z 1 miejscem dla osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim. Ponadto na potrzeby użytkowników i użytkowniczek usług door-to-door PCPR udostępni posiadany samochód przystosowany do przewozu osób z niepełnosprawności.

b) szacowana liczba osób korzystających z usług transportowych door-to-door:

Szacuje się, że z usług door-to-door dziennie korzystać będzie ok. 15 osób, przy czym założono, że w miesiącu:

- 10 tych samych osób skorzysta z usług 3 razy w miesiącu,
- 10 tych samych osób skorzysta 4 razy w miesiącu,
- 10 tych samych osób skorzysta 6 razy w miesiącu z usługi,
- 40 tych samych osób skorzysta 8 razy w miesiącu.

Szacuje się, że w pierwszym roku usługami transportowymi objętych zostanie 480 osób bez względu na częstotliwość przewozów (co najmniej 1 raz skorzystają z usługi), a w okresie realizacji projektu co najmniej 670 osób bez względu na częstotliwość przewozów, w liczbie tej co najmniej 60% wymaga pomocy asysty w podróży tj. 402 osoby.

c) szacowana liczba kursów miesięcznie: 300 kursów

d) szacowana roczna średnia długość kursów (w km): 50 – 60 km

e) maksymalna długość kursu: od 90 do 120 km

6. Powiązanie proponowanego sposobu świadczenia usług transportowych dla osób z ograniczoną mobilnością z działaniami podejmowanymi na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności i planowanymi działaniami Powiatu Średzkiego, mającymi na celu poprawę dostępności przestrzeni dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności

Analiza sytuacji osób dorosłych objętych wsparciem gminnych ośrodków pomocy społecznej i PCPR w Środzie Wielkopolskiej, organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami i osób starszych (Diagnoza społ. stan na 30.07.2020 r., PCPR) wskazuje, że aż 1080 osób dorosłych z uwagi na problemy w poruszaniu się z uwagi na ograniczenia zdrowotne i wiek wymaga wsparcia w zakresie mobilności. Ograniczenia te wpływają na niską lub brak aktywności społeczno-zawodowej, osoby te mają ograniczoną dostępność do usług społecznych, szczególnie edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i instrumentów rynku pracy.

Wprowadzenie usług transportu indywidualnego door-to-door na terenie powiatu średzkiego ma na celu zwiększenie udziału mieszkańców powiatu wymagających wsparcia w zakresie mobilności w życiu publicznym i zawodowym. Dla osiągnięcia powyższego celu planuje świadczyć usługi przez siedem dni w tygodniu w godzinach od 6.00 do 21.00. Taka organizacja usług transportowych zwiększy dostępność tej grupy osób do instrumentów aktywnej integracji, a w szczególności:

- a) edukacji (szkolenia, kursy, studia w tym też weekendowe w celu zdobycia kwalifikacji lub przekwalifikowania zawodowego),
- b) dowozu do miejsca stażu zawodowego/miejsca pracy,
- c) ofert z zakresu aktywizacji zawodowej Powiatowego Urzędu Pracy,
- d) ofert Ośrodków Pomocy Społecznej w gminach: Dominowo, Krzykosy, Nowe Miasto nad Wartą, Środa Wielkopolska, Zaniemyśl,
- e) ofert Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Wielkopolskiej,
- f) ofert gminnych i powiatowych instytucji kultury: koncertów, wystaw, warsztatów, itp. organizowanych przez gminne ośrodki kultury, biblioteki, Kino, muzea,
- g) ofert obiektów sportowych,
- h) udziału w zajęciach Klubu Integracji Społecznej „Szansa” w Środzie Wielkopolskiej oraz Klubu Integracji Społecznej „W Kręgu” w Dębnie,
- i) udziału w zajęciach Klubów Seniora prowadzonych na terenie powiatu średzkiego,
- j) udziału w Średzkiej Szkole Cukrzycy prowadzonej przez Stowarzyszenie Diabetyków Średzkich,
- k) udziału w spotkaniach, imprezach kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych realizowanych przez organizacje pozarządowe,
- l) korzystania ze świadczeń usprawniających,
- m) możliwości załatwienia spraw urzędowych.

W roku 2020 ważną inwestycją Powiatu Średzkiego jest oddanie do użytku siedmiu mieszkań dla osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych, wymagających wsparcia w zakresie mobilności, w obiekcie zlokalizowanym przy ul. Małej Klasztornej w Środzie Wielkopolskiej. W tym samym obiekcie w 2021 r. rozpocznie działalność Powiatowy Klub Senior+. Dla licznej grupy seniorów z terenu powiatu średzkiego ważnym przedsięwzięciem podjętym przez Stowarzyszenia Pomocy „Krań” we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Wielkopolskiej oraz Ośrodkami Pomocy Społecznej gmin powiatu średzkiego jest prowadzenie dziewięciu Klubów Seniora, w tym ośmiu na terenach wiejskich. Usługa indywidualnego transportu door-to-door może

zapewnić dojazd zarówno mieszkańcom mieszkań wspomaganych jak i seniorom z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności do miejsc świadczenia usług społecznych.

Usługa indywidualnego transportu door-to-door jest ważnym elementem w procesie aktywizacji społeczno – zawodowej mieszkańców powiatu średzkiego z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności. Pozwoli na ograniczenie zjawiska izolacji i wykluczenia społeczno – zawodowego osób, które ze względu na trudności w samodzielnym przemieszczaniu pozostają bierne społecznie i zawodowo. Usługa door-to-door pozwoli na ich samodzielne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym.